

V E R S L A G van lezingen en voordrachten, gehouden op bijeenkomsten
No. 133 27 Mei 1955 van de "O R D E R V E R D R A A G Z A M E N" K.G.
Correspondentie-adres: de Ruijterstraat 80, den H a a g,
Telefoon: 110383.

Aanvragen abonnementen of losse nummers van het Vrijdag-
avondverslag: J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen,
Telefoon: 554162.

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " " het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Goeden avond vrienden,

Na deze begroeting volgt de regelmatige mededeling dat ook de intelligenties nog niet alwetend zijn en dat wij dus zelf kritisch hebben na te denken en bij twijfel onze mening hebben te uiten. Na dan nog een enkele organisatorische aangelegenheid naar voren te hebben gebracht vervolgt de intelligentie dan woordelijk: Het zal U niet verwonderen dat, wanneer wij het onderwerp "DE MENS" samen gaan vatten, in een laatst, een afsluitend betoog, het onderwerp "ORGANISATIE" ook mede op de voorgrond komt. De mensheid leeft in een maatschappij; dat is op zichzelf niets bijzonders, dat is juist de eigenschap van de mens dat hij een kuddedier is, dat hij in een gemeenschap leeft en deze gemeenschap regels kent. Maar nu komen wij al heel gauw voor de grote vraag te staan: is het verantwoord dat deze mens zich volledig aan de gemeenschap bindt? We hebben de verschillende aspecten van het menszijn nu leren kennen, en we kunnen dus rustig onmiddellijk het antwoord geven: wij geloven niet dat dat verantwoord is, want de kern van de mens, zijn geest, is een eeuwige waarde. Herinnert U zich maar wat we hebben gezegd toen we tussen Hemelvaart en Pinksteren, al is het nu ook nog geen Pinksteren geweest, een ogenblik de bijzondere geestelijke eigenschappen van de mens hebben gezien. De mens is een geest, misschien niet alleen geest, of in de eerste plaats geest, maar de geest in de mens moet volledig tot zijn recht kunnen komen. Die geest echter verschilt vaak heel sterk in ontwikkeling en bewustzijn van de omgeving; hij kan veel bewuster of veel minder bewust zijn. Voor de minderbewuste zal het goed zijn zich vast te klampen aan de regelen van de wijzen, maar zelfs dan moet hieromtrent toch een zelfstandige mening worden gevormd. Voor degenen die bewuster worden, doet zich het moeilijke probleem voor: hoe kan ik dit voor mijzelf geestelijk verantwoorden en toch de maatschappij volgen? Hoe kan ik in dit leven alles doen zodat het voor mij persoonlijk een bewustwording, een bevrediging, een geestelijke stijging betekent, zonder anderen daaronder te laten lijden? Op een dergelijke vraag is geen algemeen antwoord te geven, dat moet elk individu voor zichzelf doen; ieder voor zich moet zoeken naar de waarheid, zoals hij of zij die ziet, ieder voor zich moet overtuigd zijn dat het kwaad is om anderen tekort te doen, iedereen moet ervan overtuigd zijn dat de enige weg om jezelf te verheffen is, medewerken ook aan de verheffing van anderen. Maar daarnaast staat dat wij niet het recht hebben onszelf in te schakelen als parasieten en te verhogen tot het peil van degenen die wij niet kunnen volgen en voor wie wij alleen een last betekenen, terwijl we aan de andere kant evenmin het recht hebben onszelf te verlagen en te vernederen en dan maar af te dalen tot het peil van het gemiddelde. Geestelijke bewustwording is een individuele kwestie, zij kan niet gedeeld worden in de ware zin des woords. Zeker, alle mensen, alle geest, streeft naar God, elk op zijn wijze; zelfs de demonen en duivels streven ook op hunne wijze naar God, al kunnen wij dit niet aanvaarden en is hun wijze van streven voor ons verwerpelijk. Het is dus helemaal niets bijzonders om te zeggen dat ieder mens en elk bewust wezen zelfs, streeft naar God op een wijze die aangepast is aan de eigen persoonlijkheid. Het is noodzakelijk dat wij tot God streven, maar hoe kunnen wij dan beoordelen of een ander op de juiste wijze streeft? Hoe kunnen wij als mens tegenover de mensheid staande, of - wat U noemt geest en wij ook mens noemen - als overgegene, staande tegenover de mensheid, zeggen: dit is de weg en er bestaat geen andere. Wij leven toch immers het leven niet van die ander? Wij hebben toch het bewustzijn van die ander niet? Misschien dat we flauw erkennen hoever het staat met zijn bewustzijn, maar zelfs dat is een vraag, want wij zien alleen de bewustzijnswaarden die we zelf kennen, de rest is voor ons nog vaag en onzichtbaar. Wij moeten dus niet alleen voor onszelf het recht opeisen om persoonlijk tot God te streven, maar wij moeten ook gelijkelijk aan onze medemensen en zelfs aan de geest het recht toekennen om ook zelfstandig God te zoeken op hun eigen wijze. Wanneer ze onze steun vragen daarbij, dan moeten we die geven. Wanneer zij contact met ons willen zoeken en luisteren naar hetgeen wij hun te zeggen hebben, dan zullen we uit de volheid van ons hart, gedragen door de liefde voor de grote Alsheppende kracht, hun geven wat we geven kunnen. Maar we mogen niet komen tot een dwang, en dat is juist waar het punt "organisatie" altijd pijnlijk naar voren komt. Zeker, stoffelijk gezien is organisatie een noodzaak. Zelfs Uw eigen levende moet U organiseren, op de juiste wijze indelen. Maar wij moeten wel oppassen dat we in onze lust tot organiseren of in de vage gelatenheid waarmee we onszelf

laten organiseren binnen een bepaalde maatschappij of een bepaalde overtuiging, niet het slachtoffer worden of anderen als slachtoffer maken. Wij moeten vrij zijn. Het is niet voor niets dat er altijd profeten zijn geweest op de wereld. En wanneer we kijken wie de grote Meesters, de grote Leraren, de grote Profeten zijn, dan zien we altijd weer dat ze eenzaam zijn; het zijn geen mensen die meedraven met de massa. Leest de Bijbel, daar vindt ge nimmer dat de Hoge Priester van de tempel profeteerde. Het zijn altijd onopvallende figuren die in eenzaamheid hun weg gaan en juist als persoonlijkheid een inzicht en een contact met het goddelijke verwerven, dat verre gaat boven dat wat langs de normale weg der organisatie, der stoffelijk vastgelegde waarden te bereiken is. Ook vandaag aan de dag bestaan er profeten. U zult het waarschijnlijk belachelijk vinden wanneer ik zeg dat twee eigenaardige profeten zelfs in Uw eigen tijd het aanzien der wereld hebben weten te verwerven. Toch worden ze niet erkend voor wat ze zijn; de een heet Albert Schweitzer, de ander heet Einstein. Twee eigenaardige figuren, 2 figuren die op hun eigen wijze de waarde Gods trachten te doorgronden en in het eigen begrip zoveel volheid van goddelijk weten wisten te ontvangen, dat het hun niet meer mogelijk is dit aan de wereld mee te delen. De een uit z'n bewustzijn in z'n leven en blijft individu ondanks alles, de andere heeft z'n leven lang in afzondering gestudeerd, heeft geleraard en is overgegaan als het individu dat hij altijd is geweest: eenlingen. Eenlingen die wel degelijk een bepaald geloof aanvaardden, let wel, zoals wij elk geloof willen aanvaarden mits het oprecht beleefd wordt, want een geloof is een vorm. Maar achter de vorm moet staan het persoonlijk uitreiken naar God en het bereiken van het contact met God. Ongetwijfeld zullen er onder U zitten die dan verwijzen naar hetgeen wij gezegd hebben de vorige maal over het Pinksterfeest speciaal, en dan zeggen: Ja, maar dan blijft er toch dat God de mens kan beroeren en dat Hij vreemde talen spreekt, dat Hij profeteert. Inderdaad. Als U op het ogenblik mijn persoonlijkheid wegdenkt, dan ziet U ook een figuur zitten die in trance is, een mens die kan profeteren wanneer het nodig is. Maar heeft die mens daarom als mens zo'n buitengewoon hoge waarde? Welneen, want het is geen bewuste uiting, het is niet deze mens die bewust tot God opstijgt, het is alleen maar een zich overgeven aan God en een zich laten leven, zij het dan voor kortere of langere tijd. Zolang gij Uzelve laat leven, och, dan kan er misschien ook wel iets meer dan menselijks in U ontwaken zo nu en dan, maar ge zult zelf nooit boven het menszijn uitstijgen; het bewustzijn is een noodzaak. Het is niet aan mij om U te vertellen hoe de zaken staan met het lichaam dat ik op het ogenblik hier als het mijne hanteer. We hebben goede hoop, maar we weten ook dat de persoonlijkheid nog lang niet voldoende ontwikkeld is om een zelfstandig opgaan volledig mogelijk te maken. Toch is dat het doel waar wij heen moeten streven. Niet alleen met één persoon, met iedereen; niet alleen voor anderen, maar vooral ook voor onszelf. Menszijn dat betekent nu eenmaal, gevangen zijn in een wereld van stoffelijke vorm, van normen die je maar ten halve erkent, van begeerten, driften en angsten. Menszijn is een zeer moeilijke kwestie. Menszijn dat betekent door innerlijke verdeeldheid gejaagd worden. Hoe vaak heeft Uw eigen geweten niet gesproken, hoe vaak is er niet een stem in U geweest die heeft gezegd: dit mag niet, terwijl Uzelf eigenlijk niet wist waarom? Hoe vaak heeft U gezegd: nu ja, dat mag voor iedereen, dus dat kan ik ook wel? En hoe vaak heeft U de gedachte gehad: dat zou ik eigenlijk moeten doen, maar de normen zeggen: dat mag niet. Arme mensheid die in zichzelf verdeeld is; arme mensheid die gebonden blijft aan een onbegrip van haar eigen bestaan. Gelukkige mensheid wanneer ze eindelijk tot begrip komt en de volheid van haar wezen uit kan drukken, niet alleen in de gedachte van de sfeer, maar in de realiteit van stof, twee werelden gelijk beheersen met de volle kracht van het eigen wezen dat, opgaand tot de Schepper, zijn krachten put uit de hoogste bron, want dat kan de mens zijn. De mensheid is eigenlijk een fase, een fase in het bestaan van de eeuwigheid. Wanneer er geen mensen meer zijn en de wereld vergeten is, dan zult gij er nog zijn, maar ge zult geen mens meer heten. Misschien zult ge leven op een andere wereld, misschien ook zult ge in de hogere sferen vertoeven, misschien zelfs dat ge het zover brengt, dat ge mee kunt spelen in het scheppende spel der sterren. Want wie onder ons, geest of stof, kan zich vermeten te oordelen hoe een ziel, plotseling openbloeiend, niet alleen het eigen bewustzijn, maar dat der anderen verre overtreft en het goddelijke onmiddellijk uit zich kan openbaren? Menszijn betekent gedeeld zijn in jezelf en strijden tegen jezelf. Strijden tegen jezelf is een mooi ding, wanneer het maar geen Pyrrhus-overwinning wordt, want menig mens bestrijdt zichzelf zo ijverig, dat uiteindelijk een slagveld overblijft van gestorven hoop, gestorven idealen en op de achtergrond ruïnes staan van een verwoest leven. En dan is het bitter, dan is het heel bitter om mens te zijn en misschien nog erger: terug te zien op een leven dat jezelf verprutst hebt, dat jezelf helemaal vernietigd hebt. Ik gebruik expres het woord "verprutst". Laat U niet meeslepen door redenaarstalent. Zeker, ik kies mijn woorden om U te boeien, daarvoor zijt U mensen; U heeft iets nodig om hier een ogenblikje meegesleept te worden, maar op het juiste moment moeten we het even af kunnen breken, want ander dan heb ik m'n redevoering verprutst, zoals zo menig mens z'n leven verprutst, door de zaak mee

te slepen, door in een grote lijn mee te gaan en te geloven dat het allemaal goed is. Ge moet meer zijn dan een mens en gelijktijdig ook iets minder. Ge moet oprecht en eerlijk een wezen van de stof durven zijn en gelijktijdig moet ge oprecht en eerlijk een geest willen zijn met een verantwoording die verder reikt dan al het stoffelijke. Ge moet de waarden in Uw leven zorgvuldig tegen elkaar durven afwegen, wetende wat de stof vraagt en wat de geest vraagt, wetende hoe deze beide samen een doel kunnen bereiken; dat de onderdrukking van òf de ene òf de andere factor nooit bereikbaar is: mens te zijn. Mens te zijn is soms een intens begeren, omdat het mens-zijn zoveel mogelijkheden biedt. Maar wanneer je het aanvaard hebt en je weet de wonderlijke gaven van verbonden stof en geest niet juist te hanteren, dan is het een vloek die voor sommige mensen het leven maakt tot een hel. En nu spreek ik niet symbolisch of figuurlijk, ik meen dit reëel. Menigeen heeft door z'n onbegrip diepere pijnen geleden en zichzelf groter leed berokkend, dan er in de diepste duisternis te vinden is. Ik ben zover gekomen dat ik mag zeggen: "neen, mens wil ik niet meer zijn, geest ben ik en mens zal ik blijven als geest, omdat mijn bewustzijn is gebouwd op menselijke waarden, maar het stoffelijk menszijn begeer ik niet meer. Maar voor je zover komt, moet er heel wat gebeuren; dan moeten er werelden voorbijtrekken, dan moeten er vele levens als één ononderbroken veldslag, alle valse waan, alle zelfbegoocheling vernietigen. Want U bent als mens niet wat U denkt te zijn. We hebben dat al meerdere malen betoogd; we hebben het vanuit vele standpunten gezien en laat mij het dan nu als laatste spreker in deze cyclus een keer tje stevig zeggen: U bent niet wat U denkt te zijn. Dat ben ik ook niet geweest toen ik mens was. We spelen een maskerspel, laat ik het herhalen: het is poppenkast en maskerade. We willen o zo heilig en o zo braaf zijn, maar wat zijn we van binnen werkelijk? We hebben edele, heerlijke uitvluchten voor alles wat we doen en wat dan eigenlijk niet helemaal in de haak is. Maar wat is de werkelijkheid; wat zijn we werkelijk? Wanneer we weten wat we werkelijk zijn, wanneer we het grote woord "ken U zelve" in de praktijk hebben gebracht, tenminste voor ons menselijk bestaan, dan zal de banvloek van de stof ons zeker niet langer beëngen en benauwen, dan weten we hoe we tegenover het Al staan, tegenover de cosmos; dan weten we hoe we de intense harmonieën kunnen scheppen die ons verheffen tot in een wereld waarin we de waarheid zien en aanvaarden, ook al vallen we weer terug. En dat begeren we toch. Laten we eerlijk zijn; dat is het voornaamste en belangrijkste voor de mens: eerlijk te zijn tegenover jezelf. Dat is ook voor de geest belangrijk, en ik weet hoe menige geest, eenmaal ontvlucht aan het menselijk bestaan, zich omringt met een waanwereld, vol van schoonheid, vol van valse vrede, totdat het zo somber en zo vaag begint te worden, dat jezelf niet meer gelooft in je eigen dromen. En dan kun je weer terugkeren tot een menselijk bestaan of een dooltocht beginnen op zoek naar licht, naar wijsheid, naar kracht. Vrienden, laten we niet te emotioneel gaan spreken, laten we de feiten nuchter stellen: wat is een mens? Een mens is de wonderlijke twee-eenheid van de schepping waarin de stof, de zichzelf vormende en alleen in eigen vorm gelovende, gepaard wordt met de zichzelf uitende kracht: de geest die alleen buiten zichzelf het eigen-ik kan spiegelen en zien. Het behoudende tegen het strevende, samen in één vorm verenigd. God in al Zijn uitingen, samengebracht in een minuscuul deel van de schepping, dat is de mens. Wat moet die mens doen op aarde? Die mens moet wijsheid, bewustzijn vergaren. Accoord. Wat voor bewustzijn dan? Bewustzijn van zichzelf, want een ander bewustzijn kan die mens niet verwerven. Al het andere wat je waarneemt en ziet, dat wordt verwrongen, vervormd door je onvolledige waarnemingsvermogens. Je ogen zien niet alles, en je oren horen niet alles. Je interpreteert je wereld; alleen wat in jou leeft dat kun je helemaal overzien en kennen, dus bewustzijn van jezelf. Wat is de kern waarnaar wij zoeken; waarom is dit bewustzijn noodzakelijk? Achter alle vormen van bewustzijn, stof en geest, schuilt een kracht die alles steunt, die in zichzelf haast onbewust bestaande, toch de voortdurende leidende weg is, de leidende kracht van ons hele bestaan. Die weg alleen kunnen we gaan, dat is onze ziel, dat is het goddelijke dat zich in ons uit. O ja, ik weet het, vele mensen zeggen: "de geest is het belangrijke en de ziel niet". Ze hebben gelijk wanneer ze de persoonlijkheid belangrijker achten dan de God die haar geschapen heeft, want de ziel dat is de goddelijke kracht; de geest is alleen maar een bewustzijn, een vorm die een ogenblik speelt in dit goddelijke en die alleen door dit goddelijke in stand kan worden gehouden. Wanneer die geest zover komt dat hij alle stoffelijke normen en vormen die hij zichzelf heeft aangemeten, alle verschijnselen van trilling en licht waarin hij zo gaarne leeft en speelt, kan ter zijde zetten en daarvoor in de plaats zien de kracht die hijzelf is, de kracht waardoor hij wordt gedragen, dan heeft hij God erkend, dan weet hij wat leven is en dan is hij aan het menszijn ontgroeid, dan is hij ontgroeid aan het geestelijk zijn, dan is hij werkelijk pas binnengegaan in de grote Eeuwigheid. Ja, maar we zijn dan toch maar mensen en als mensen zijn we onvolmaakt. Heerlijke uitvlucht: ik ben maar een mens. Het is alsof een vorstenzoon, een vorstkind zegt: "ik ben toch maar een prins" en zich verontschuldigt dat hij niet de arbeidskracht heeft, het doorzettingsvermogen of het inzicht dat de burgers en de boeren hebben. Dwaasheid, niet "ik ben maar een mens",

Maar ik ben een mens, ik ben één van de meest bevoorrechte schepselen die er leeft, althans op deze planeet en in het zonnestelsel waarin ge op het ogenblik bestaat. Een wezen dat bewust 2 werelden in zich kan verenigen, dat krachten van beide werelden kan gebruiken. "Ja, maar waarom komen die krachten dan niet tot uiting", zult ge vragen. We hebben in de eerste lezing reeds toespelingen erop gemaakt: al datgene wat gij occult en wonderbaarlijk noemt, kunnen we voor een groot gedeelte terugbrengen tot lichamelijke eigenschappen; we kunnen de kerncentra in Uw hersenen aanwijzen vanwaar dit uitgaat. We kunnen U vertellen: dat ligt in die localiteit, en wanneer je daar gaat zoeken dan kun je helderziendheid opwekken, dan kun je telepathie opwekken en al wat erbij hoort lichamenlijk. Die verschijnselen die velen van U zo verheerlijken en aanbidden zijn eigenlijk een stoffelijk verschijnseltje wat wel erg prettig is, maar verder weinig betekent. Verschijnselen die werkelijk reëel zijn, die werkelijk uit een andere wereld stammen, ook een andere wereld nog dan die van de geest, dat zijn de krachten die een mens dragen door het leven, die een geest door de sferen dragen en die hem onaantastbaar maken, óf hij staat in het midden van verwoesting en vernietiging op aarde óf gaat in het diepste duister, vol van helse kwelling van de verdoemde. Dat is de enige werkelijke bovennatuurlijke kracht die wij kennen. We kunnen het hele menselijke leven ontleden en we kunnen wet naast wet stellen; we kunnen zeggen: zo ziet het patroon eruit van hetgeen wat mens heet. Men neme zoveel van dit en zoveel van dat en het is er. O zeker, er is nog geen alchimist die een homunculus heeft gemaakt. Met zeer veel moeite heeft men uiteindelijk in een laboratorium kortgeleden wat proteïnen onder bestraling tot iets geschapen dat toch wel levensvatbaar leek; dat misschien een begin zou kunnen zijn van een levensvorm. Maar toch zijn dat allemaal natuurlijke krachten die daar hebben samengewerkt; je zou er een recept voor kunnen schrijven. Voor één ding alleen niet, en dat is voor het bewustzijn dat verder gaat dan de stof. Uw hersenen, Uw denkprocessen, Uw karakter, ik kan het U verklaren uit de stof en de stoffelijke werkingen. Ik kan U bewijzen hoe, gezien de omstandigheden, dit haast niet anders had kunnen zijn, maar ik kan U niet bewijzen waar de kracht vandaan komt die U werkelijk leven geeft, zomin als ik U kan bewijzen waarvan de eerste kracht is gekomen die de stof heeft gevormd. Achter de mens staat, zoals achter alle uitingen der schepping, steeds weer de Schepper, het grote raadsel. En het vreemde is, dat in de mens, als praktisch de enige vorm op het ogenblik op deze aarde, het goddelijke tot uiting komt in een vorm die het bewust kan benaderen. De mensheid kan de weg der inwijding gaan, de mensheid kan keer na keer het slot dat een geheim in het eigen-ik verbergt, breken en steeds weer doordringen tot nieuwe gebieden, tot nieuwe werelden. Het wezen "mens", stof en geest, heeft in zich de kracht om het geheim van de Allerhoogste te ontsluiëren. En daarom moeten we het menszijn zo hooghouden, daarom moeten we de mensheid zozeer kunnen eerbiedigen. Een mens is een heilig iets, niet voor de mensen misschien, maar voor alle bewuste geest in Schepping en Al, een wezen dat zover is gekomen in bewustwording, heilig. Heilig omdat het zo dicht komt bij de ontsluiting van het grote geheim. Eén mens doden, dat is iets dat alleen na rijp beraad kan gebeuren en dan nog slechts alleen door diegenen die in staat zijn om te zorgen dat die geest compensatie krijgt voor zijn schade. Zeker, een mensheid wordt geleid. Er zijn grote Broederschappen, die soms besluiten nemen waarvoor wij sidderen; die zeggen: deze mens moet sterven. En wanneer ze zeggen: "die mens moet sterven", dan gaan ze eerst kijken: hoe kunnen we die geest een bewustzijn geven? Hoe kunnen wij die plaatsen in een wereld waarin niet deze wordingsgang wordt onderbroken, opdat deze mens niet door ons een moment verder wordt gehouden van zijn God dan noodzakelijk is. Het leven is heilig, zelfs niet alleen van de mens, want in alle leven schuilt de mogelijkheid tot verdere ontwikkeling, tot realisatie van de goddelijke kracht. Het is de taak in het vermogen van de mens om deze heiligheid des levens evenzeer te begrijpen en tot basis te maken van zijn eigen leven. Ja, de mens is een wonderlijk verschijnsel in de schepping: de mens die zo hulpeloos, zo nietig en zo armelijk lijkt soms; de mens die grijpt naar goden, naar heiligen, naar broeders en zusters uit de geest en naar meesters om leiding; de mens die toch alleen tot bewustzijn kan komen in zichzelf; de mens die nooit door het alleen maar aanvaarden, z'n God kan vinden; de mens die alleen God kan vinden door te worstelen met God, zo het symbool staat in het Oude Testament: "Tobias worstelde met de Engel en toen eerst kreeg hij de gave z'n vader het gezicht terug te geven". Zo gaat het ook met ons; wij in de geest wij moeten ook vaak worstelen met God. Niet omdat wij tegen God strijden, maar omdat wij als geest vaak niet kunnen begrijpen Gods wegen en God onze kracht beproeft, opdat wij in staat zullen zijn Zijn werk en Zijn zending te volbrengen. En dit geschiedt ook voor de mensen. Ge begrijpt het misschien niet, maar Uw hele leven is een worsteling met God. Een groot gedeelte van Uw waan is niets anders dan een zoeken naar het bewustzijn en de kracht die U tot waardigen zal maken in het Al, waardige deelhebbers aan het grote bewustzijn. Leed en scheiding zijn alle waan, ze zijn schijn. Wanneer de geest en de stof tezamen zijn, zijn ze onaantastbaar. Geest en stof in harmonie verbrijzelen elk lijden, beheersen elk element, overschrijden de dood naar elk

naar elk believen. O, dat klinkt U waarschijnlijk als raadseltaal, maar laat ik U zeggen: dit is waar. De dood die zo onoverwinnelijk schijnt, kan overwonnen worden en de geest kan krachten putten die het lichaam onverwoestbaar jong maken, die het onaantastbaar maken voor elk geweld, geest en stof samen. En ik zeg U: gij worstelt met God. Hoe ziet die worsteling er dan uit in een mens? Hij worstelt met de geest en de geest worstelt met de stof. Ze zoeken beide een overwinning en begrijpen niet dat het niet gaat om de overwinning, maar dat op het moment dat uiteindelijk de kracht bewezen is, zij elkaar de goddelijke gave van het bewustzijn kunnen schenken. We zijn blind, gij zijt blind en ook wij. Misschien dat onze ogen iets verder zien, maar in het helste licht zien we minder dan een bewuste in de volmaakte duisternis die bestaat wanneer er geen ster meer leeft. We zien maar zo weinig. We willen de mensen raadplegen en helpen; we willen ook zelve geholpen worden, want ook wij zijn nog mens, blinden in het licht Gods. Zoals gij strijdt, zo strijden wij, maar eens komt het moment dat wij ons zullen realiseren dat alle scheiding maar een kunstmatig product van ons eigen denken is; dat alle vorm uiteindelijk niets anders is dan de opbouw van ons eigen begeren naar bewustwording. Wanneer we dat voltooid hebben, vrienden, en de strijd is afgelopen, dan spreekt men niet meer over de mens; dan is er geen naam meer te vinden dan misschien volgens ons huidig voorstellingsvermogen: deel Gods. Ge denkt over recht; laat mij U zeggen dat er geen enkel recht bestaat, behalve het recht dat geboren wordt uit een streven naar het beste bewustzijn. En zelfs dit recht zal in het Al misschien vaak voor anderen onrecht lijken. Gij zoekt naar de juiste weg. Laat mij U zeggen dat de enige juiste weg die gij kunt gaan is, de weg die God U voert, de weg die gijzelve kunt aanvaarden als de weg Gods, en verder is er voor U geen weg. Ge behoeft niet te zoeken, maar ge moet leren begrijpen. Of ge Katholiek zijt of Protestant, of ge misschien Mormoon wilt worden of meer voelt voor de leer van de Soefi, of misschien Mohammedaan wilt zijn, wanneer ge in die weg gelooft, is het Uw weg, want er is eigenlijk geen weg, er is geen weg te gaan, mensheid. Alles is op dit moment. Ge zijt op dit moment, nu reeds gehuld in het goddelijk licht en de goddelijke volmaaktheid. En wanneer het U lijkt dat het niet zo is, dan is het Uw eigen waan. En alle wegen die ge volgen zult, moeten alleen slechts de wegen zijn die deze waan voor U verbrijzelen. Alle lijden en alle strijd is niets anders dan een poging om kracht te winnen, de keten van verblindings te doorbreken en de werkelijkheid te aanschouwen. Mens-zijn betekent de belofte voor een aanvaarden van de werkelijkheid, en daarom is het groots om mens te mogen zijn; daarom is het leven als mens dank waard, zoals alles wat in dat leven naar voren komt, of het lijden en dood is, scheiding en pijn, of lachende vreugde en hereniging, want dit alles bekort de weg die wij moeten gaan, het brengt ons dichterbij het einddoel dat staat achter alle dingen: God. Ik dank U voor Uw aandacht. Goeden avond.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdag (8 uur) in het Gebouw "K E N U Z E L V E N", de Ruijterstraat 41, D E N H A A G.
Bezoekt deze regelmatig en introduceer zoveel mogelijk vrienden en kennissen, voorzover zij serieus van ons werk willen kennismaken.

Goeden avond vrienden,

Zo, nu krijgen we dan het onderwerp naar Uw eigen keuze. Laat eens kijken, wat het vandaag wordt. De eerste spreker heeft nogal tijd nodig gehad zien we, maar we kunnen het tweede onderwerp toch niet helemaal laten slippen. Per slot van rekening, ik zou me van mijn plaats gedrongen voelen en dat is toch zeker niet de bedoeling. Wat staat er op het menu vandaag?

x Geregeld kom ik op een plaats waar mannen hard werken in dienst van een nogal kapitalistische onderneming. Indirect werken zij echter in het belang van de voedselvoorziening der mensheid. Hun lichamen zijn kromgegroeid door het dagelijks torsen van zware zakken meel. Ik heb respect voor hun lichaamskracht en uithoudingsvermogen, voel mij daartegenover klein en beschaamd vanwege mijn geringe lichamelijke arbeidsprestaties. Aan de andere kant zie ik echter ook dat het leven deze mannen weinig vreugde biedt voor henzelf. Het is duidelijk dat zij in een bepaalde tredmolen zitten: werken en nog eens werken. Ik heb vroeger dit thuis ook gekend. Mijn ouders waren ijverige mensen, doch er bleef weinig tijd en reden tot vreugde en nog minder tot geestelijk bewustzijn. Steeds voel ik mij persoonlijk thans dankbaar dat ik mij zover bewust ben van mijzelf, dat ik in staat ben deze dingen en mensen om mij heen, plus een deel van mijzelf gade te slaan. Doch zoals ik al zei, ik heb daar de tijd en de gelegenheid voor; dat hadden mijn ouders niet. Nu is mijn vraag: Waar alles draait om bewustwording, ook aan de andere zijde van het graf, liggen daar de verhoudingen net zo als hier en is er n.l. geen geestelijk loon op zware lichamelijke arbeid te verwachten?

- We zouden kunnen zeggen dat, aangezien er bij ons geen kapitalisme bestaat, er ook geen loon wordt gesteld op enigerlei arbeid, noch op aarde, noch in de sferen. U moet niet denken dat iemand die alleen maar lichamelijke arbeid doet, daar-

door slechter af is, want zoals U ongetwijfeld zo langzamerhand zult weten, kom je tot een realisatie van je hele leven en al wat het betekent, wanneer je in de geest bent. En als je je nu krom gedorst hebt, dan moet het toch wel een aardige voldoening zijn om iedereen met een verheugd gezicht in een vers kadetje te zien bijten, wanneer je bent overgegaan. Dan zeg je: kijk, ik heb toch wel veel gedaan voor de mensheid, het is dus nodig geweest. En dat opzichzelf is misschien al loon genoeg. Wanneer daar verder nog bijkomt een plichtsgetrouw aanvaarden van een dergelijke arbeid, dan draagt zij het loon in zichzelf, n.l. tevredenheid en zelfs de innerlijke harmonie die op den duur zelfs de lichamelijke arbeid geeft en daardoor geestelijke bewustwording wel zeer gemakkelijk zodra men is overgegaan. Dus een loon. Per slot van rekening, U zult het met mij eens zijn, het zou een treurige geschiedenis zijn als er bij ons ergens een administratie was aan de hemelpoort. Die hebben we niet, net zomin als de administratie, waarbij U onmiddellijk wordt ingeschreven, nietwaar, met al Uw verdiensten, en aan de hand daarvan een extra uitkering wordt gegeven. Ik zou zelfs niet weten wat je in de sfeer met dubbetjes zou moeten doen. En met bewustzijn? Ja, ach, dat zouden ze je wel willen geven, maar dat kunnen ze niet geven, dat moet je zelf verwerven. Dus, mijne vrienden, en vooral ook vraagsteller, maak U geen zorgen hierover. Zolang een dergelijk mens tevreden weet te zijn met z'n tredmolen, brengt zelfs die tredmolen zeer vele realisaties met zich mede. Vergeet niet dat menige arbeider niet in staat is om zijn gedachten uit te drukken. Maar dat houdt nog niet in dat hij niet denkt. Als U iets wilt zien over het denken van de arbeider dat geuit en geopenbaard wordt, kijkt U dan maar eens naar de P.v.d.A., dan kunt U zien dat de arbeidende klasse niet zo stom is als men soms wel denkt. En per slot van rekening, arbeiders moeten er zijn. Hun werk is zeker respectabel, want laten degenen die met de hersenen werken nooit vergeten dat ze alleen dit soort werk kunnen doen, doordat er een ander is die de kolen uit de mijn haalt, die het koren zaait of dorst, en die de grote, zware kratten sjouwt en de kraan bedient en de wagen maakt enz. enz. Iemand die deze arbeid verricht op aarde, heeft dus indirect aan al wat hij helpt bereiken, een deel. En dat wordt gerealiseerd na de overgang. Nu kan ik mij onmiddellijk voorstellen dat het erg moeilijk is, wanneer je een weg hebt gemaakt, waardoor je het de professor mogelijk hebt gemaakt om op tijd naar z'n laboratorium te komen, zodat hij een uitvinding kan doen, om die uitvinding meteen te begrijpen. Maar aan de andere kant heb je gelukkig de tijd om dat te doen. Er bestaat geen direct loon. Alle arbeid draagt haar loon in zichzelf, ook reeds op dit ogenblik. Het beroerde is altijd, dat de mensen rekenen met stoffelijke normen en met een stoffelijke beloning. Maar om nu eens een voorbeeld te geven: wanneer wij iemand hebben... wanneer wij een voorbeeld hebben, dan kunnen we het zo stellen: er was een jonge man die erg veel voor een wit boordje voelde. Dat is een lange tijd de mode geweest, totdat de vakverenigingen macht kregen, toen wilden ze liever vakverenigingsleider worden, maar voor die tijd was klerk, hoofdwerker, hoofdarbeider, dat was wel het doel. Maar zo iemand paste daar niet voor. Dat betekent een hele hoop frustraties, het betekende eigenlijk niet mee kunnen doen, het betekende boven je stand leven, het betekende de fatsoenlijke armoede. In den Haag nog wel zo bekend, weet U wel, die aardappelen in de vioolkist, om niet te spreken van een mooie actetas met daarin een boterhammetje met gestampte muisjes. Kijk eens, die blufferij en die kunstmatige zelfverheffing, die is schadelijk, omdat ze de geest aantast; ze leert om een klein beetje te liegen eigenlijk tegenover de mensheid, dat je beter bent dan je bent. Verduveld lastige gewoonte, want die leg je niet gauw af. Wanneer wij dan daartegenover een arbeider stellen, die zijn werk misschien ook niet prettig vindt, die waarschijnlijk heel wat duidelijker kankert dan een meer beschaafd iemand durft te doen in zijn fatsoenlijke armoede, dan bestaat toch de mogelijkheid dat die mens zich op de duur op zijn plaats gevoelt, dat hij eerlijk kan zijn wat hij is. Dan heeft hij daarmee door zijn arbeid en leven reeds een geestelijk loon verdiend dat verre te boven gaat aan al hetgeen wat men als intellectuele verwerven kan met dezelfde moeite. Want vergeet niet, dat hoe scherper U denkt...(iemand niest) tjonge, tjonge, het is toch Mei! Om even verder te gaan, het is natuurlijk heel aardig om te zeggen: ik ben blij dat ik een deel van mijzelf en van die andere kan zien, maar vergeet niet dat hoe meer je ziet, hoe meer je moet begrijpen. Hoe meer je moet begrijpen, hoe meer je verwerken moet en hoe lastiger het is om de juiste koers te houden. Wat dat betreft, met een kleine variant op het bekende gezegde van de kemel en het oog van de naald, zouden we kunnen zeggen: je krijgt gemakkelijker een arbeider door een kiertje de hemel in, dan een intellectuele door de hoofdpoort. Want degeen die heeft geleerd om te vragen naar het "hoe" en "waarom", moet antwoord kunnen geven op de vragen die hij stelt voordat hij naar binnen mag. Nou, en nu kan ik geloof ik m'n incognito opheffen, want ik meen wel dat ik voldoende gezegd heb. (De spreker verandert zijn stem en blijkt het de geestige Henri te zijn) (gelach). Ja, er was er net al iemand die zat er over te piekeren: is hij het nu of is hij het niet? Ik denk, anders dan zeg ik het altijd meteen, nu zal ik wachten tot we gaan

pauseren. Wat voor mij natuurlijk niet het geval is, ik pauseer niet, ik bedoel: ik ben klaar met m'n werk, maar jullie kunnen gaan pauseren, want jullie krijgen waarschijnlijk na de pauze nog meer te verwerken. Goeden avond.

VRAGEN, welke nimmer een persoonlijk karakter mogen dragen, kunt U schriftelijk inzenden aan het correspondentie-adres van de Orde der Verdraagzamen, de Ruijterstraat 80, D E N H A A G.

U zult dan te zijner tijd in de VRAGENRUBRIEK het antwoord kunnen vinden

NA DE PAUZE

Goeden avond vrienden,

Aan het begin van deze VRAGENRUBRIEK zou ik nog even terug willen keren tot het betoog van onze vriend Henri. Ik meen n.l. dat dit een kleine aanvulling behoeft. Lichamelijke arbeid en de verstomping en versuffing die wij vaak zien bij degenen die langere tijd zware lichamelijke arbeid in voortdurende herhaling van hetzelfde verrichten, is natuurlijk voor de geestelijke bewustwording nu niet direct als een voordeel te zien, echter moeten wij ons goed realiseren, dat de geest in zijn eigen bewustzijnstoestand wel degelijk de mogelijkheid heeft om een vergroting van bewustzijn toe te streven, ongeacht de lichamelijke omgeving, toestand of arbeid. M.a.w. indien iemand geestelijk rijp is voor een vergroting van bewustwording, dan wordt deze verworven, ongeacht de wijze waarop hij zijn leven op aarde doorbrengt. De beleving van het stoffelijk bestaan zal dan in overeenstemming zijn met de bewustwordingsbehoefte die de persoon of geest in kwestie gevoelt. Met deze aanvulling meen ik wel dat het betoog aanvaardbaar en volledig genoeg is geworden. We zullen nu dus overgaan tot de behandeling van de vragen. Mag ik U verzoeken.

- x De eerste spreker had het telkens over de stof. Dus de stof bestaat en is geen "waan", zoals Mary Baker Eddy zegt. Deze zegt ook dat de stof de z.g. "Adam-droom" is. Kunt U hier iets over zeggen?
- Ja, dat is wel mogelijk. Stof in zichzelf is geen waan; slechts de wijze waarop zij beleefd wordt is waan. Ad-basto kunnen wij het eenvoudig zo voorstellen: God is één. Op het moment echter dat Hij zich uit in zijn schepping, moet Hij zichzelf delen en wel op een zodanige wijze, dat een tegenstelling ontstaat. Hierdoor eerst wordt een kenbare schepping mogelijk. Er is dus een splitsing van het goddelijke in twee tegendelen waar te nemen; wij noemen deze dan stof en geest. Beide maken binnen de goddelijke schepping een bepaalde bewustwordingsgang door, waarbij zij elk op hun eigen wijze tot realisatie van hun bron en wezen kunnen komen. Waar zij elkaar treffen, zijn zij voor elkaar tegenstellingen en maken zij het voor elkaar dus mogelijk om inzicht te verkrijgen, niet slechts in eigen wereld of wezen, maar in het geheel, dus in de kracht van de Schepper. Waar echter de stof niet volledig door kan dringen in de wereld van de geest, zomin als de geest in de wereld van de stof tot een volledige uiting komt, blijft het erkennen van stof door de geest - en dat zijn wij toch in de eerste plaats - onvolledig. Wij mogen dus van die stof spreken als waan, wanneer wij onze eigen voorstelling van de stof bedoelen. Op het moment echter dat wij spreken over de realiteit van de stof in het cosmische, is het voor ons wel noodzakelijk de stof als een reëel bestaand deel van de schepping te aanvaarden. De Adamdroom, oftewel de waan in de mensheid geboren, gelijkkomende aan het Mayabegrip van de Oosterling, heeft dan ook niet in de eerste plaats betrekking op het onwerkelijke van de stofwereld als zodanig, maar op de onwerkelijkheid van de waarden die wijzelf daarin leggen. Wij spiegelen ons in de stof; wij erkennen in de stof slechts datgene wat er in onszelf leeft en zijn slechts in staat om ons eigen wezen te uiten in de stof, zonder te beseffen welke consequenties dit in de stof heeft. Ik hoop hiermede duidelijk te hebben gemaakt, dat stof wel degelijk een realiteit is. Willen wij filosofisch worden, natuurlijk, dan is het ons mogelijk om alles in twijfel te trekken, want ge zegt dan misschien: een filosoof heeft uitgeroepen "ik denk, dus ik ben, en dat is alles wat ik van mijzelf weet". Dan zeg ik: dat weet je ook nog niet, want je kunt ook nog de gedachte zijn van een ander, zonder je te realiseren dat je dat bent, dus dan ben je helemaal niet. Deze filosofie, die ons uiteindelijk voert tot de onwerkelijkheid van al het zijnde, en als enige vaststelling overlaat dat er iets is, lijkt mij, vanuit ons standpunt, veel te ver gezocht. Onze studies en de sferen hebben ons in de gelegenheid gesteld althans enigszins door te dringen in wezen en geaardheid, zowel van stof als van geest, en voor beide dezelfde grondslag te vinden. Ik meen dus dat ik de vraag voldoende beantwoord heb hiermede, wanneer ik besluitende zeg: stof is een werkelijkheid, slechts het beeld der stof dat in U leeft, is een waan uit Uzelf geboren. Is daar nog aanvulling of commentaar op?
- x Is het doden of laten doden van een dier een overtreding van een cosmische wet?
- Er is een wet die zich bij ons als een cosmische uit, en dat is wel dat elke vorm zichzelf zolang en zo goed mogelijk in stand tracht te houden. Op grond hiervan is het doden van een dier aan ieder die overtuigd is dat hij het dier doodt als

noodzaak tot zelfbehoud, onverschillig of dit voor voeding gebeurt of om gevaar af te wenden, of zelfs om eigen voortbestaan op andere wijze te verzekeren, als insectenverdelging b.v., geoorloofd, zolang men deze overtuiging inderdaad is toegegaan. Wij kunnen dus niet zeggen: het doden is niet geoorloofd, of het nu een dier, een mens of een plant betreft. We moeten wel zeggen: iemand die zich bewust wordt van de waarden in het leven, is in staat om zonder doden elk gewenst resultaat te bereiken en zichzelf te beschermen of te voeden. Aan dezen is het zeer zeker niet meer geoorloofd. Dood opzichzelf betekent verandering, meer niet. Het brengen van een verandering zal U ongetwijfeld weinig gewetensbezwaren baren. Het is dan ook niet de dood zelf die betreurenswaardig is; het is de verandering die, voortijdig of ontijdig gebracht, voor de geest die met deze stof verbonden was, een zekere terugslag in zijn bewustwording^{zou} kunnen betekenen. Dit is de enige reden waarom wij de dood afwijzen en het doden van dieren en mensen gelijkelijk verwerpelijk achten, ja zelfs menen dat, wil men dit ver doorvoeren, het verstandig is om ook het doden van planten te beperken tot de laagste levensvormen. Zolang de menselijke smaak echter is als ze op het ogenblik is, ben ik er bang voor dat zowel plant als dier gedood zal worden en men zich niet zal bepalen tot die vruchten die het levensbeginsel zijn, maar door het leven zelf gaarne worden afgegeven, terwijl ze zelf nog geen bewustzijn dragen. In dit antwoord voldoende?

- x Mag ik hier even iets op vragen? Is het dan werkelijk wel waar dat het voortijdig is dat dat leven gedood wordt? Ik bedoel dat er eigenlijk dan toch geen tijd in bestaat, dat kunnen wij toch niet...
- Dat kunt U niet beoordelen, hè?
- x Nee.
- En omdat U het niet beoordelen kunt, moogt U het risico niet nemen waar het een ander aangaat. Het kan wel degelijk tijdig zijn en wij kunnen zeggen: voor de bewustwording was het noodzakelijk, omdat deze dood het resultaat is van een bepaald leven, natuurlijk.
- x Deze verandering die is dan misschien ook juist op die tijd dat de verandering plaatsheeft...
- Goed, maar mogen wij de verantwoording daarvoor nemen?
- x Nee, natuurlijk niet.
- En dat is dus nu juist de kwestie waar het om gaat. Ik zeg nogmaals, de dood zelve betekent zeer weinig in de ogen van degenen die haar kennen voor wat zij is: een verandering, zonder meer. Maar de verantwoordelijkheid daarmee gepaard, moeten wij niet aanvaarden tenzij wij zeker zijn. En ik meen dat er slechts één is die werkelijk onbevooroordeeld hierover oordelen kan en dat is de Kracht die alle leven geeft.
- x Ja, dank U wel.
- x Mag ik U wat vragen? U hadt het ook over het doden van planten, maar als men nu z'n tuintje wiedt, dan doodt men toch ook planten.
- Inderdaad, en dat is dus eigenlijk niet helemaal te rechtvaardigen, want die brandnetel die U daar weggooit en dat polletje gras wat daar zo in Uw mooie perkje opkomt, heeft ook zijn vreugde aan het leven, zij het misschien een zeer onbewuste vreugde vanuit Uw standpunt, maar het wil ook niet graag sterven; het heeft z'n bewustzijn, het heeft z'n leven. En wanneer U dat dus neemt, is dat eigenlijk niet helemaal verantwoord. Maar in Uw bewustzijn is de plant en zelfs het dier aan Uw eigen wezen onderdanig. Vandaar dat het voor Uw leven een noodzaak is eigenlijk om te vernietigen, dit leven te vernietigen. Ongetwijfeld zal er een moment komen dat men op aarde zich realiseert dat het beter is het doden over te laten aan wezens die daar het bewustzijn nog toe hebben. Een dier zal doden en onschuldig doden. Een mens die doodt, wordt al heel gauw schuldig, want op het moment dat hij zich afvraagt: "is het goed wat ik doe?", bestaat de twijfel en heeft hij het recht tot doden m.i. reeds verloren. Dus wiedt U rustig Uw tuintje verder, tot het moment dat U zo gaat nadenken hierover dat U zegt: laat deze planten dan samen de strijd uitvechten, dit is een deel van hun eigen leven en bewustwording, maar laat ik niet als een soort God van de tuin ingrijpen in het voortbestaan van het wel en wee van de verschillende exemplaren. Tot het moment dat dat een deel is geworden van Uw hele eigen levensopvatting: wiedt U rustig verder, want anders dan zoudt U ook geen sla en geen komkommer en geen andijvie en geen bloemkool mogen eten; dan zoudt U zich moeten bepalen tot vruchten.
- x Maar de twijfel is nu al geschapen.
- Die twijfel is op het ogenblik geschapen, inderdaad, maar het is nog lang geen deel van Uw eigen wezen, want ik ben ervan overtuigd dat, wanneer U huiswaarts gaat, U zegt: ja, maar dat vind ik toch te ver gaan, en daarmee twijfelt U aan de twijfel en heeft U de twijfel als zodanig door Uw twijfel reeds weer de wereld uit geholpen. (gelach) Ik had vaardige assistentie, dus, op deze kleinigheden kunt U een antwoord verwachten, zoals onze vriend Henri ze ook zo gaarne geeft.
- x Maar er is toch één Allevan, alleen een verschil van graduele ontwikkeling. Als je dan deze ontwikkeling bereikt hebt, dan is het toch een tegenstrijdigheid om

nog beesten te doden?

- Dat heb ik tenminste geprobeerd om te betogen, niet alleen voor dieren maar voor alle leven zelfs.
- x Dat is toch een kwestie van gevoel?
- Zegt U van bewustzijn, want als U zegt van gevoel, dan gaat het sentiment meespreken en dan krijgen we het m.i. treurige geval van de oude dame die drie hondjes zo vetmest dat ze haast aan hartverlamming overlijden, terwijl ze gelijktijdig aan die lelijke katten die de tuin in de war gooien, gebakken spons voert. Dan heeft U met gevoel te maken. Wanneer het wat verdergaat, dan zou ik liever over bewustzijn spreken, omdat hier een beredenering en niet alleen een gevoelsmatige reactie op de voorgrond komt, nietwaar? Maar dan ben ik het inderdaad met U eens. Zodra men zich bewust wordt van de heiligheid van het leven, zal men aarzelen om leven te nemen en graag het zekere voor het onzekere in eigen bewustwording aanvaardend, zich onthouden van elk doden.
- x Mag ik nog eventjes, daarop? Het is toch een groot verschil als men b.v. een koe doodt of dat je een grassprietje wegdoet, nietwaar? Ik meen dat dat nogal een groot verschil van graduele ontwikkeling is.
- Het is een groot verschil van graduele ontwikkeling, inderdaad, maar het is allebei leven. Dus U ziet dat hier Uw graduele ontwikkeling niet zozeer gelegen is in de eigenschap van het leven alswel in de waardering die U er voor heeft. En daarmee is wederom de nadruk gelegd op het feit dat het bewustzijn hier bepalend moet zijn.
- x Ik heb de gedachtengang horen ontwikkelen dat het hogere altijd leeft ten koste van het lagere en dat dat consumeren door het hogere van het lagere zelfs een wijze van evolutie voor de stoffelijke cellen zou kunnen betekenen.
- Voor de stof en van de stof uit gerekend betekent het een evolutie, ja. Maar aangezien wij ongelukkigerwijze niet alleen stof zijn maar ook geest, moeten wij met de geestelijke waarden ook rekenen. En U zult begrijpen dat wij, van onze kant uit dus, zeker wanneer we niet te ver op de zaak in kunnen gaan, de nadruk gaarne leggen op het geestelijk aspect.
(We hebben, in overleg met het bestuur der Ordebesloten om de vraag betreffende buitenechtelijke verhouding en het antwoord hierop, niet in het verslag op te nemen en de vraagsteller het antwoord te doen toekomen).
- x Is het billijk dat kinderrijke gezinnen de kosten van het gezin die ze zelf niet kunnen opbrengen, verhalen op de gemeenschap? (Kinderbijslag).
- M.i. niet. Het is niet aan mij om mij hierover afkeurend uit te laten, maar ik vind dat iemand die een kind in de wereld stelt, de verplichting heeft zelve voor dit kind te zorgen. Ik meen dat juist hierdoor de verantwoordelijkheid van de ouders sterker gevoeld zal worden, en men met meer overleg in opvoeding, zowel als het baren, tewerk zal gaan, waar mij helaas meerdere malen is gebleken dat de komst van meerdere kinderen als een soort inkomensvermeerdering wordt beschouwd door bepaalde klassen, iets wat ik absoluut afkeur, aangezien dan het kind in een andere relatie komt te staan tot de ouders en financiële waarde krijgt. Daardoor valt dan althans een deel van de reële verhouding ouder-kind, het zorgen voor, weg. Indien dit de opvatting van de gemeenschap is: er moeten kinderen komen en we zijn bereid daarvoor te betalen, laat men dan diegenen die er niet voor willen zorgen de gelegenheid geven hun kinderen ergens in een instituut te plaatsen, dan maken ze tenminste de dingen nog gemakkelijker en dan zullen ze vandaag of morgen helemaal vastlopen. Ik mag verder er nog op wijzen, dat de onzinnige drang, die door sociale maatregelen voor grote gezinnen e.d. wordt uitgeoefend tot het stichten van een groot gezin, ook staatkundig en economisch consequenties met zich mee brengt, die op het ogenblik in Uw land reeds merkbaar zijn en in vele landen op de wereld, en die - mag ik eraan herinneren - in Japan hebben geleid tot een vernietigingsoorlog tegen China die jarenlang duurde; die een economische noodzaak werd, omdat men de beperking van het aantal kinderen die daar normaal geldeld was, heeft afgeschaft. Ik ben ervan overtuigd dat deze wereld meer dan het tienvoudige van haar huidige bevolking volledig en goed kan voeden en onderhouden. Maar dan lijkt het mij toch wel noodzakelijk om de gelden die men thans aan de vergroting van het bevolkingsaantal besteedt, eerst te besteden voor een vergroting van de levensmogelijkheden en levensruimte. De conflicten die ontstaan drijven tot oorlog, drijven tot vernietiging, drijven tot leven ten koste van het lijden van anderen, en als zodanig verwerp ik dit vanuit mijn standpunt volledig. De vaak geroemde heiligheid van het leven, die door sommige klassen wordt gebruikt en sommige religies om deze maatregelen, sociale maatregelen, goed te keuren, zijn m.i. slechts ten dele geldig. Ik voor mij ben absoluut tegen elke poging tot afdrijving of doden van kinderen, maar kan er geen kwaad in zien dat men het kinderaantal regelt. Dit bewustzijn is helaas niet doorgedrongen tot die klassen waar dit het meest noodzakelijk zou zijn. Wanneer de doorsnee-intellectueel één tot twee kinderen heeft, dan heeft daartegen de arbeider, die intellectueel lager staat en een ander levensmilieu kent, er meestal 4 tot 8. Hierdoor zullen we een verhouding krijgen waarbij op de duur de

laagste norm der massa bepalend wordt voor de levensstijl van de mensheid. Dit houdt m.i. een gevaar in zich n.l. het grote gevaar dat de geestelijke, de culturele waarden, die de wereld dan toch nog heeft weten te bewaren, ondanks alle onrecht en geweld, volledig teniet zouden gaan; dat men inplaats van Beethoven, boogie-woogie als klassiek gaat beschouwen. U neemt mij deze laatste kwebhopelijk niet kwalijk. Maar het is een probleem dat in mij toch wel enige bezorgdheid heeft wakker geroepen enige tijd geleden, toen ik het toevallig bestudeerde. Ik mag hopelijk verdergaan met de volgende vraag.

- x Zoudt U ons willen vertellen of het experiment dat de volgende week door de televisie wordt gebracht, en waarbij de heer Croiset van te voren verklaart wie op een bepaalde dag op een bepaalde stoel gaat zitten, alleen een gevolg is van helderziendheid of dat er een ander proces achter zit?
- Dat is een kwestie van clairvoyance in tijd. De mensheid ziet het leven als een tijdscontinue; in werkelijkheid is het een ruimtelijke toestand waarbij het bewustzijn van phase tot phase gaat door reeds bestaande realiteiten. Wanneer men dus de mogelijkheid heeft om zich op de juiste wijze te verplaatsen in een van de toekomstige werelden, die dus dan door allen beleefd zullen worden die die richting uitgaan, dan kan men dus een beeld verwerven van hetgeen op dat moment daar reeds aanwezig is. Ik ben niet volledig van het bedoelde experiment op de hoogte; U moet mij niet kwalijk nemen, bij ons wordt er geen Radiobode, Varagids of KRO-blaadje gebracht, maar ik vermoed dat hierbij verder in het experiment het volgende zal gebeuren: dat elk dier personen dan beschreven zal worden, inhoudende gestalte, kleding, leeftijd, geboortedatum, enkele gegevens uit het verleden en waarschijnlijk ook enkele aspecten toekomstig. Deze berusten op een psychometrisch contact dat in de toekomst wordt opgenomen, dan wordt vervolgd tot zijn huidige bron en vandaar wordt geïnterpreteerd. De mogelijkheid tot slagen ligt m.i. bij een goede ziener op ongeveer 70%. Wij moeten reeds tevreden zijn wanneer er een juistheidspercentage van 10 wordt gehaald, gezien de grote onwaarschijnlijkheid, gebruikmakende van kansberekening, die men heeft om tot een juiste predictie te komen. Is dit voldoende?
- x Als we hier een mogelijkheid vinden om in een toekomstige situatie te zien, dan komt het probleem "determinisme" weer naar voren; liggen wel onze toekomstige handelingen vast?
- Neen, wel liggen alle toekomstige mogelijkheden uit het heden geboren, vast. Stelt U zich voor dat U leeft op dit moment, U gaat dadelijk naar huis, U heeft de mogelijkheid om dat langs 5 of 6 verschillende wegen te doen, dan is er in het Al, dat volledig en volmaakt is, reeds een beeld, een toestand waarin U elk dier wegen phase voor phase gaat. Kunt U dat begrijpen?
- x Ja zeker.
- Uw bewustzijn zal besluiten één dier wegen te kiezen en beleeft dit. Het is natuurlijk een zeer eenvoudige voorstelling, maar ik geloof U hiermede duidelijk te kunnen maken, dat hier geen sprake is van determinisme, maar wel van een erkennen van de grootste mogelijkheid. Dit geldt voor alle waarzeggerij en voorspelling. En naarmate dit meer zich bemoeit met de massa, is de zekerheid van de voorspelling groter, omdat de traagheid bij richtingswijziging voor de massa groter is dan bij het individu. Voldoende duidelijk?
- x Ja, dank U zeer.
- x Kunt U ook zeggen wat de klop geluiden betekenen waardoor de bewoners van het woonwagencamp in Helden (?) op de vlucht geslagen zijn?
- Ik zou het U niet kunnen betekenen en ik zou het U ook niet kunnen vertellen; ik ben in dit woonwagencamp helaas geen kind aan huis en heb op het ogenblik de tijd niet meer om te verzoeken daarover een onderzoek in te stellen. Wanneer deze vraag nog eens wordt voorgebracht in de "vragenrubriek", dan zou ik U willen verzoeken dit aan het begin te doen, zodat de spreker in kwestie dan desnoods nog een klein onderzoek in kan stellen wanneer hij niet zoals mij lijkt van de toestand zelve reeds op de hoogte is.
- x De vorige maal is uiteengezet hoe gevaarlijk het gebruik van morfine is voor de menselijke geest, waar we niet altijd magnetiseurs bij de hand hebben, is het mogelijk dat U ons medicijnen zoudt kunnen opgeven die tóch pijnstillend zijn zonder dat ze gevaarlijk zijn voor de menselijke geest?
- Die mogelijkheid heb ik helaas niet. Wanneer U een ogenblik na wilt denken over Uw eigen wetgeving, dan zult U begrijpen dat dergelijke raadgevingen gelijk komen met een onbevoegd uitoefenen der geneeskunde en als zodanig vele bezwaren voor het medium zowel als voor de stoffelijke leden der Orde zouden kunnen betekenen.
- x Zoudt U ons ook kunnen vertellen hoe het proces Jungschläger in Indonesië af zal lopen?
- Ik zou het U niet zeker kunnen zeggen, maar als ik de gegevens die U daarover in Uw hoofd heeft, verwerk volgens de wet der grootste waarschijnlijkheid, dan zal waarschijnlijk uiteindelijk een lichte straf worden uitgesproken, in de hoop

dat hierdoor het proces zelve van de baan geraakt. Wanneer ik Uw gedachten juist interpreteer, brengt dit n.l. bepaalde vragen over de rechten van de mens in het geding en wordt als zodanig een te ongunstige indruk gewekt o.a. in de Ver. Staten, om voor Indonesië een andere weg mogelijk te maken. Een vrijspraak hier, zou een groot schandaal betekenen, dat men niet kan tolereren. Een te grote straf daarentegen, zou teveel verzet wekken. Men zal zich dus waarschijnlijk bepalen tot een kleine straf, misschien gelijk aan het reeds geleden voorarrest.

x Dank U wel.

- Tot Uw dienst. En dan zal ik hiermede dus het woord over gaan geven aan de laatste spreker voor deze avond, die met "het schone woord" afscheid van U neemt. Goeden avond.

ABONNEMENT OP ONS WEKELIJKS VERSLAG Door storting van f 5.20 op giro 517676 ten name van J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen (telefoon:554162), verzekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons orgaan dat 50 cent per nummer kost.

VAN ALLE REEDS VERSCHENEN NUMMERS HEBBEN WIJ NOG EXEMPLAREN IN VOORRAAD!

Goeden avond vrienden,

Wij zullen deze avond gaan besluiten met HET SCHONE WOORD en ik wil gaarne zoals gebruikelijk van U een drietal onderwerpen, waarmee wij dan een waardig slot kunnen maken. U kunt dit onderwerp kiezen zoals U zelf wilt. Ik stel slechts één conditie n.l. dat ze uit één woord bestaan.

x WONINGNOOD - DE WIND - EENVOUD.

- Dank U zeer.

W o n i n g n o o d

Ik zoek een woning
En kan niet vinden,
Ik ben gebonden
En wil zo graag gaan.
Ik zie in m'n dromen
Een gouden woning voor mij,
Alleen voor mij reeds staan.
Maar helaas, die woning
Zijn slechts dromen;
Ik heb het geld niet,
Noch het loon.
Voor mij blijft droom
Alleen slechts dromen
't Hunkeren naar eigen woon.
'k Leef in de geest,
'k Ga door de sferen,
'k Verlang om eindelijk
Te incasseren
En te leven in de stof.
Het leven lijkt
Zo wonderschoon mij,
Ik spreek het aardse
Leven lof,
Maar heb de kracht niet
De genade, het leven,
Om het leven in te gaan.
't Is woningnood,
Ook voor de geesten
Die geestelijk
Met lege handen staan.

D e w i n d

Maar er zijn er
Die geen woning meer willen,
Die trekken uit
In 't vrije veld,
Die zijn op de nauwheid
En de begrenzing
Van menselijk zijn
Niet meer ingesteld.
Ze vliegen als een wind
Door de luchten,
Als vogelen vrij.
Met een zachte zucht
Trekken ze soms
De mensen voorbij
Met een licht en
Tinkelend gerucht.
Ze lachen die geesten
En zijn 'r blij,
Ze leven, en leven in sferen,
Zij kennen de vrijheid
Van het bestaan.
En in hen is 't licht des Heren.
't Is goed om als de wind te gaan
Door de schepping
Aan allen gegeven.
Het is de laatste phase
Die komt voordat 'r begint
Het eeuwige leven.

E e n v o u d

Je droomt en je denkt:
Wat een woningnood.
Je droomt van een tocht
Als de wind.
En in je droom
Is de eenvoudnog daar,
De eenvoud van
't Dromende kind.
Je denkt niet aan
's Levens nuchterheid,
Aan werkelijkheid,
Realiteit.

Je denkt alleen maar
Aan 't bestaan,
Aan de wonderen
Die gebeuren gaan.
Je gelooft in een God,
Je gelooft in het leven,
Je durft jezelf
Geheel te geven,
Omdat je weet
Dat het goed zal zijn.
Je lijkt dan voor anderen
Soms wel wat klein,

Wat dwaas en wat
Goed van vertrouwen.
Maar de eenvoud
Die geeft je juist
De kracht,
Om een leven op te bouwen.
Want God is ook eenvoud,
Hij is, hij bestaat
En Hij geeft aan U allen
Zijn krachten
En stelt er een wet:
Zo ge verdergaat

En Hem vraagt om te geven
 Zijn machten aan U,
 Hij wil ze U geven.
 Hij is als het leven,
 De eenvoud van 't eeuwige nu.
 Ge droomt van een hemel.
 Met engelen en tronen,
 Een waan die de werkelijkheid
 Reeds verdringt.
 Ge droomt van een wonder
 Van hemelse koren
 En engelenschaar
 Die een loflied zingt.
 Ingewikkeld,
 De eenvoud ging hier verloren.
 Dit is het geloof niet meer
 Van een kind
 Dat ziet in God z'n ware Vader
 Zo huis'lijk en altijd
 Zo goed gezind.
 Het kind treedt
 Tot de Schepper nader,
 Omdat het Hem
 Als kracht aanvaardt
 En niet zoekt te scheppen
 Een wondere wereld
 Die eigen ideeën wat evenaardt.
 Zoekt gij in het huis
 Van de Vader een woning,
 Ik zeg U: is Uw eenvoud groot,

Dan hebt ge U daar niet te beklagen
 Over de eeuwigdurende woningnood.
 Ik zeg U: wilt ge stijgen tot licht
 En vertrouwt ge op God,
 Geeft ge Hem heel Uw hart,
 Hij draagt U omhoog
 Op de wind van het lichte,
 Een tocht door de sfeer
 Die de eeuwigheid tart.
 Want God is de eenvoud,
 Zo licht bewogen,
 Hij leeft in 't Al
 En Hij leeft in je hart.
 Hij is het die troost geeft
 Bij leed en bij lijden;
 Hij is het die wegneemt
 De bitterste smart.
 Hij is het die toch
 Je ook verder wil leiden
 Wanneer je in eenvoud
 Aan Hem gelooft.
 Wie de eenvoud verwerpt
 In het aardse leven
 Heeft zich van God
 En diens licht zelf beroofd.

 Ik dank U voor Uw aandacht.
 Goeden avond.

 Hier volgt HET SCHONE WOORD dat wij in ons vorig verslag wegens plaatsgebrek
 niet hebben kunnen opnemen.

Goeden avond vrienden,

Wij zullen thans weer, zoals gebruikelijk, de avond gaan besluiten met HET SCHONE
 WOORD. En volgens de bekende regels zou ik graag van U hebben een 3tal woorden,
 die wij in een eindthese kunnen vervlechten, zo mogelijk een 3tal begrippen in
 één woord uitgedrukt. U kunt zie kiezen uit welk gebied of terrein U ook wilt.
 U behoeft zich dus niet alleen tot geestelijke begrippen te beperken. Het is onze
 taak om de eenheid aller dingen, ook hierin aan te tonen en ik meen dat ons dit
 in "het schone woord" over het algemeen nogal kan worden toevertrouwd.

x VERDRAAGZAAMHEID - VRIENDSCHAP - VERLIES.

- Dank U zeer.

V e r d r a a g z a a m h e i d

Het leven is een arena
 Met een voortdurende harde strijd.
 Hoe kun je dat nu rijmen
 Met een woord als "verdraagzaamheid"?
 Het leven is altijd maar vechten
 En strijden altijd maar door,
 En spreek je eens goede woorden,
 Hoe zelden vind je gehoor
 Bij de mensheid, bij het leven,
 Bij al wat bestaat?
 Het leven is strijd
 Die verdergaat en vol lijkt,
 Geladen met haat en met nijd.
 Waarom dan de verdraagzaamheid?
 Verdraagzaamheid is 'n machtig wapen,
 Sterker dan de sterkste haat,
 Omdat zij bij de tegenstander
 Geen nieuw wapen achterlaat.
 Zij is een schild, zij kan beschermen
 Omdat, wanneer de mens verdraagt,

In hem de moed moet zijn
 Om hem te sterken.
 Wie verdraagzaam is is niet versaagd
 Of bang,
 Die kan de strijd aanvaarden
 En worstelen een leven lang
 Met alle dingen.
 Verdraagzaamheid is een kracht
 Van de ziel,
 Ze is een phase van de geest,
 Zij is het die zegt:
 Zie het leven aan
 En aanvaardt het onbevreesd,
 Bewust van alle mogelijkheden,
 Bewust van alle leed dat komt,
 Bewust van alle dreiging die er
 Op een achtergrond reeds gromt
 En dadelijk misschien de aarde
 Zal verzwelgen.
 Ik wil verdraagzaam zijn,

Ik wil geen mens of zijn verdelgen,
Ik wil niet haten of pijn
Vergelden weer met pijn.
Wanneer ik verdraagzaam kan zijn
Dan neem ik het leed,
Het leed van anderen
En een ander vergeet
Om weer leed te brengen.
Wanneer ik in verdraagzaamheid
Het leven draag,
Is 't alsof ik een offer

Ga plengen voor mijn God
Terwijl ik vraag:
Laat mij de lasten dragen,
Maar neem de oorzaak weg
Van alle schuld,
Neem de oorzaak weg
Van alle lijden dat de wereld schept
In haar ongeduld.
Verdraagzaamheid is een wapen
Dat vrede brengt
Aan allen die op aarde strijden.

V e r l i e s

Verloren, een mens is heengegaan
En de grenzen blijven gesloten.
Misschien dat die mens
Wel blijft voortbestaan
In de wereld der lichten, der groten,
Maar ik ben alleen en ik ben verlaten.
Ik heb iets kostelijks verloren.
Zo weent en zo klaagt
En zo steunt er een stem
En kan er het antwoord niet horen,
Dat geeft die ging
Terug aan hem die klaagt.
Je vraagt, je steunt, je klaagt
En hebt toch werkelijk niet verloren.
Verliezen is geen werkelijkheid,
't Is een waan die werd geboren
Uit blindheid, uit des levens strijd,
Uit nood en uit kortzichtigheid.
Er is geen dood, geen ondergang,
Dat wat je bent, dat wat je hebt
Heb je niet slechts een leven lang
Maar voor een eeuwigheid.
Want waar je gebonden bent
Door liefde, door de sterke band
In alle tijd, daar is geen wapen
Nog zo scherp
Dat het dien band kan scheiden.
Je klaagt over 'n verlies,
Je voelt je verlaten,
Je draagt het als lijden:
Wat ben je eigenlijk verwaten.
Klaag je om 't verlies
Of om 't gemak
Dat uit je leven ging,
Om een gewoonte die werd verbroken,
Om een woord dat nu niet meer
Soms tot je wordt gesproken?
Je beklagt jezelf, niet 'n verlies,
Want 'n verlies wordt niet geleden.
Heel de tijd, de toekomst
En het nu, en het verleden

Zijn één moment het eeuwig heden
Waarin ik voortbesta,
En altijd met jou nog verbonden
Op je wegen naast je ga.
Maar de mens die klaagt
Over het verlies,
En hij denkt aan stoffelijke dingen,
Hoe kan hij begrijpen
Dat engelen reeds
Een verzachtend troostlied zingen?
Ik verloor m'n geld, m'n goed,
M'n have.
Je hebt het nooit gehad!
Dacht je dat je 't bezat?
Als kostelijke gave?
Wat heb je bezeten
Wat je mee kunt nemen
Wanneer je gaat door de
Poort van de dood?
Wat is er wat je altijd blijft bezitten,
In vreugde en rijkdom zowel als in nood?
Dat zijn dingen die kun je niet verliezen,
Omdat je ze nooit bezeten hebt.
Het wordt je geleend.
Om dat te beseffen moet je
Geestelijk rijp zijn,
Misschien wel Adept.
Verliezen zou je kunnen
Een mens uit je leven,
Maar daarvoor komt een geest
Die met je gaat.
Er is geen werkelijk verlies
Dat ooit werd geleden,
Wat leegte in je wezen achterlaat.
Wanneer je niet klaagt
Over jezelf, over 't gemis
Dat je zelve voelt,
Maar begrijpt hoe de kracht
Van de Eeuwige samen
Een eeuwigheid voor jou
En die ander bedoelt.

V r i e n d s c h a p

We gaan een deel van de wegen samen
We dragen vaak elkanders last,
We zijn vrienden, we hebben aan elkander
Ons zo goed reeds aangepast.
We kunnen elkander zo goed begrijpen,
Weten waarom een ander zo is,
En zouden de weg alleen moeten gaan
Dan voelen we een gemis,

Omdat een ander niet
 Meer met ons gaat.
 En toch is vriendschap een band
 Die zich baseert op ware liefde,
 Liefde die zich nimmer scheiden laat.
Vriendschap is samenzijn in wezen,
 In bewustzijn, altijd door.
 Liefde is de kracht van de Eeuwige,
Vriendschap is vaak ons woord daarvoor.
Vriendschap kan telore niet gaan,
Vriendschap is waarde van werkelijk bestaan.
 Je deelt je leven met 'n ander,
 Bent dubbel zo lastig
 En dubbel zo groot, dubbel zo sterk
 In al je streven,
 Verwint eens zo gemakkelijk
 OOK de dood.
Vriendschap of liefde
 Verlies kan 't niet geven,
 Verlies dat bestaat niet
 Dat is er maar waan.
 Kun je verdraagzaam
 De schijn verdragen
 Zolang je nog leeft
 In een wereld van waan?
 Is er een geloof dat je leven kan schragen,
 Geloof in een eeuwig voortbestaan?
 Dan weet je, in vriendschap
 In liefde, in leven
 Kan nimmer en nooit iets verloren gaan.
 En vind je aan 't eind van je wegen
 Je God, je zult tezamen staan voor Hem
 Van Wie in den beginnen
 Alle kracht is uitgegaan.
 De uiting zal misschien versmelten
 Tot eenheid in het eeuwig licht,
 Maar saam' nog zul je daar ook leven
 Tezaam' in God, op God gericht.

En daarmee, vrienden, dank ik U voor Uw aandacht en sluit ik deze bijeenkomst.
 Goeden avond.

Onze index op de verslagen van 1 t/m 125 (10 Oct. 1952 t/m 1 April 1955) is
 thans gereed en wordt gelijk met dit verslag verzonden aan hen die een exem-
 plaar hebben besteld.

Hij beslaat 11 folio bladz. en geeft een goed overzicht van alle onderwerpen
 die voor de pauze zijn behandeld en tevens van de belangrijkste vraagstukken
 die in de "vragenrubriek" ter sprake zijn geweest.

Bij storting van f 1.-- op giro 517676 ten name van J. Rientjes, Scheveningen,
 ontvangt U een exemplaar.

Van de band overgenomen
 en g e s t e n c i l d
 d o o r
 J. R i e n t j e s
 Type- en Copieerinrichting
 HAVENKADE 60 - SCHEVENINGEN
 Telefoon : 55 41 62